DUBULTĀ FOTOIZSTĀDE

ATCEROTIES 1991. GADA BARIKĀŽU DALĪBNIEKUS UN KULMINĀCIJAS 14 DIENAS

BARIKĀŽU ČETRPADSMIT DIENAS UN NAKTIS

Par 1991. gada janvāra barikādēm

Latvijas Tautas frontes priekšsēdētāja (1990.–1992. g.) Romualda Ražuka stāsts

Romualds Ražuks

1991. gada barikāžu dalībnieku biedrības valdes locekļis

Latvijas Tautas frontes priekšsēdētājs no 1990. līdz 1992. gadam

Manas barikādes sākās jau 1990. gada saulainajā maijā, kad kuģreiz pēc 4. maija deklarācijas sekoja neatkarības pretrieku mēģinājums ieejot LR Augstāko Padomi. Jau 15. maijā Latvijas Tautas frontes (turpmāk — LTF) valde savā paziņojumā brīdināja, ka, ja atkārtosies uzbrukumi parlamentam un mēģinājumi graut kārtību republikā, LTF patur tiesības lūgt simtus tūkstošus savu piekritēju Rīgā un republikā aizsargāt likumīgi ievēlēto Augstāko Padomi. Tas bija pirmais barikāžu priekšvēstnesis un mums bija skaidrs, ka jāgatavojas nākamajiem neatkarības pretrieku uzbrukumiem. Atmodas augstākā virsotne — 1991. gada janvāra barikādes — neradās pēkšņi, tās pakāpeniski brieda un tika plānotas jau 1990. gada vasarā un rudenī, skanot provokatoru rīkotiem sprādzieniem un pieaugot Padomju Savienības centieniem neatļaut Latvijai, Lietuvai un Igaunijai panākt pilnīgu neatkarību pēc 50 gadu okupācijas.

LTF Valde 1990. gada 11. decembrī, jūtot pieaugošo spriedzi, nāca klajā ar savu plānu un galveno ieroci — "Paziņojumu visiem neatkarības atbalstītājiem" par rīcību varbūtējā "X stundā", uzskaitot konkrētus nevardarbīgas pretošanās soļus, lai nepieļautu valsts apvērsumu Latvijā, kā arī rīcības taktiku, ja kompartijai tomēr izdotos atgriezties pie varas. Sākās trauksmainais gaidīšanas laiks, jo mums LTF Valdē bija skaidrs, ka šo plānu var izdoties īstenot tikai vienu reizi — īstajā brīdī.

Kaimiņos Lietuvā 1991. gada 11. janvārī Padomju armijas vienības ieņēma stratēģiski svarīgos objektus Viļņā. Tajā pašā naktī arī Rīgas ielās parādījās bruņutransportieri. Mums tapa skaidrs, ka izšķirošā stunda ir situsi, mūsu plāns ir jāīsteno. Dienu vēlāk, 12. janvārī Latvijas Universitātes Lielajā aulā notika LTF Domes sēde, kurā tika pieņemts lēmums 13. janvārī plkst. 14.00 rīkot Vislatvijas manifestāciju Rīgā, bet starpbrīdī klusi notika "Sapulce pie melnajām klavierēm" aulas kreisajā pusē. Tur Rīgas pilsētas un Latvijas rajonu LTF nodaļu starpā sargāšanai tika sadalīti valsts stratēģiski svarīgie objekti.

Traģiskās ziņas no Lietuvas par 13. janvāra naktī notikušo Padomju armijas tanku uzbrukumu Televizijas torņa aizstāvjiem Viļņā, nogalinot 14 un ievainojot vairāk kā 700 cilvēkus, neiebiedēja Latvijas tautu. No visām valsts malām cilvēki pulcējās Daugavmalā, apliecinot uzticību neatkarīgai Latvijai un paužot atbalstu Lietuvai.

Uzrunājot pusmiljonu lielās manifestācijas dalībniekus, man bija sajūta, ka savu acu priekšā redzu ne cilvēkus, bet bangojošu jūru, kas ar savu mīlzu spēku un izlēmību ir gatava sagraut visus neatkarības pretrieku centienus. Uzreiz pēc manifestācijas daļa cilvēku saskaņā ar plānu palika pie "saviem" stratēģiski svarīgajiem objektiem, uz Rīgu brauca smagā lauksaimniecības un celtniecības tehnika ielu un tiltu blokēšanai, sākās barikāžu celtniecība.

LTF Koordinācijas centrs nodrošināja cilvēku plūsmu uz Rīgu, tautfrontiski noskaņotie uzņēmumi un pašvaldības rūpējās par barikāžu sargu apgādi ar pārtiku un malku ugunskuriem. Augstākās Padomes deputātu un Latviešu strēlnieku apvienības vadībā Vecrīgā tika izveidota vairāku loku barikāžu sistēma, kas sargāja Augstāko Padomi un Radio māju. Barikādes sargāja arī Ministru Padomi un sakaru centru Dzirnavu ielā. Zaķusalā tapa nocietinājumi Latvijas Televīzijas un tās torņa aizsardzībai.

Barikādes tika celtas ne tikai Rīgā. Tās bija ap Radio torni Ulbrokā, Liepājā, Kuldīgā un citviet Latvijā. Smagā tehnika bloķēja tiltus pār Daugavu, dežurēja priekšpostenos pie Vecmīlgrāvja un Brasas tiltiem. Nekad vēl nepieredzētā vienotībā un pacēlībā cilvēki no visiem Latvijas novadiem pašaizliedzīgi sargāja Rīgu, ļoti labi saprotot draudošās briesmas. Virmoja gaišas domas, patriotisms un kopības sajūta, skanēja dziesmas, rīdzinieki nesa pārtiku, aicināja barikāžu dalībniekus pie sevis mājās saslēgties.

Latvija par savu brīvību maksāja dārgu cenu. 20. janvāra naktī notika uzbrukums lekšļetu ministrijai, kura laikā tika nogalināti milicijas virsnieki Sergejs Konoņenko, Vladimirs Gomonovičs, kinooperators Andris Slapiņš un skolēns Edijs Riekstiņš. Kinooperators Gvido Zvaigzne tika smagi ievainots un mira slimnīcā. Labi plānotā, uz plašu asins izliešanu vērstā provokācija neizdevās, jo disciplinētie barikāžu aizstāvji sadursmē neiesaistījās, bet, pateicoties vairākiem simtiem Augstākajā Padomē akreditētajiem ārzemju žurnālistiem, ziņa par 20. janvāra nakts traģiskajiem notikumiem Rīgā acumirkļīgi izplatījās ārvalstīs. Pasaules sabiedriskās domas spiediens un tā rosinātais Rietumu valstu vadītāju spiediens uz Padomju Savienības vadību paveica savu. Situācija Rīgā un citviet Latvijā pakāpeniski norima, 25. janvārī Ministru Padome pieņēma lēmumu izbeigt barikāžu sargāšanu un 28. janvārī pēdējās smagās tehnikas vienības no lauksiem atstāja Rīgu. Latvijas neatkarība bija nosargāta.

Kāpēc mums izdevās? Pirmām kārtām, un tas bija galvenais, mums bija skaidrs un saprotams plāns, cilvēki zināja, kā viņiem rīkoties. Otrkārt, mēs bijām izvēlējušies vienīgo pareizo — nevardarbīgas pretošanās — stratēģiju. Tikai tā, aizstāvot Latvijas neatkarību, mēs varējām pārspēt milzīgo Padomju armiju un Maskavas reakcionāros spēkus. Turklāt tas bija arī Atmodas laiks, kad bijām pārliecināti, ka nekas mūs nespēs apturēt.

No 1991. gada barikādēm līdz muzejam šodien

Renāra Zaļā stāsts

Renārs Zaļais

1991. gada dalībnieku biedrības prezidents

1991. gada barikāžu muzeja direktors

Mani sauc Renārs Zaļais, esmu 1991. gada barikāžu muzeja direktors, kā arī barikāžu dalībnieks. Bauskas milicijas vienības sastāvā 1991. gadā pievienojos barikāžu sargiem ciņā par Latvijas valsts neatkarību un aizstāvēju Latvijas Republikas lekšļetu ministriju. Vienīgās reālās barikāžu kaujas laikā četri no mums, tajā skaitā arī es, tikām ievainoti un gandrīz atvadījāmies no dzīves. Kopš tā laika 20. janvāri uzskatām par mūsu otro dzimšanas dienu.

Svētdien, 1991. gada 20. janvārī, astoņi Bauskas milicijas darbinieki — Gundars Bergs (30 g.), Jānis Jasevičs (41 g.), Māris Kļaviņš (21 g.), Agris Kociņš (21 g.), Valerijs Markuns (33 g.), Algis Simanavičus (29 g.), Didzis Traumanis (22 g.) un es — Renārs Zaļais (35 g.), uz barikādēm Rīgā kā brīvprātīgie aizstāvējām Latvijas neatkarību un ar reāliem ieročiem rokās cīnījāmies vienīgajā kaujā atjaunotās Latvijas Republikas vēsturē.

Mēs, astoņi Bauskas mīliči, pēc valdības aicinājuma brīvprātīgi atbraucām uz Rīgu, lai apsargātu īpaši svarīgus objektus. Tajā laikā Latvijas valstī vienīgā ar ieročiem apbruņotā struktūra bija milicijas darbinieki un īpaša uzticība bija milicijas darbiniekiem no Latvijas lauku reģioniem.

Mūsu apsargājamais objekts bija lekšļietu ministrijas ēka Raiņa bulvārī 6. Kad mums uzbruka skaitliski daudz lielākais, labi apmācītais un apbruņotais OMON — speciālo uzdevumu milicijas vienība*, kas bija pakļauta vadībai Maskavā, Ilgi izrādīt pretestību municijas trūkuma dēļ mēs nevarējām.

Kopš šiem notikumiem ir pagājušī vairāk nekā 30 gadi, bet atmiņas un sajūtas ir neizdzēšamas, jo uzbrukuma naktī jau biju atvadījies no dzīves. Apšaudes laikā atrados lekšļietu ministrijas telpās. Nemitīgi skanēja šāvieni, bija dzirdami arī kliedzieni. No cauršautajiem radiatoriem gāzās ūdens, telpa bija tvaika pilna un uz grīdas bija izveidojušās ūdens peļķes. Pasilidēju un, krītot dzirdēju, kā virs galvas nospindza kodes. Viena no OMON raidītajām lodēm, iespējams, ričošetā atsitās pret griestu un trāpīja man vēderā. Tas bija vieglis ievainojums, bet 4 cm sirds virzienā būtu visu izšķīruši. Man, kā parasti, veicās. Tobrīd pat īsti nejutu, ka lode ir trāpījusi, jo sāpes sajutu vēlāk.

Ar šo kauju mēs, astoņi Bauskas mīliči, panācām to, ka visa pasaule ar ārvalstu preses starpniecību uzzināja par notikumiem Latvijā un, iespējams, ar savu rīcību barikādēs, mēs izjaucām tālākos uzbrucēju plānus.

Katru gadu 20. janvārī, mūsu otrajā dzimšanas dienā, tiekamies Rīgā, pieminam mūsu bojā gājušos kolēģus — policistus vai kā tolaik mūs sauca — mīličus — Vladimiru Gomanoviču un Sergeju Konoņenko, noliekam ziedus viņu nāves vietā pie bijušās lekšļetu ministrijas ēkas Raiņa bulvārī 6 un Bastejkalnā, kā arī viņu atdusas vietā Meža kapos.

Šo mūsu reguláro tikšanos laikā radās ideja par sabiedriskas organizācijas dibināšanu barikāžu dalībnieku atbalstam un barikādēs bojā gājušo piemiņai. Ideja tika īstenota 1995. gadā, kad tika nodibināta 1991. gada barikāžu dalībnieku biedrība. Pēc biedrības iniciatīvas Saeimā tika pieņemts likums pasludināt 20. janvāri par 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienu, kuru katru gadu visā valstī aicinām atzīmēt, iededzot dzīvo ugunī mājās un pieminot mūsu tautas stipro gribu.

2001. gadā tika dibināts 1991. gada barikāžu muzejs, kas mājvietu radīs pašā Vecrīgas viducī, Krāmu ielā 3. Aicinu apmeklēt muzeju, kur sešās ekspozīcijas telpās var izzināt barikāžu notikumus, tā laika lieciņbas un stāstus. Tagad muzeju var apmeklēt arī attālināti — www.barikades.lv.

Latvija ir tāda, kādu mēs paši to veidojam. Ikvienam vajadzētu padomāt un izdomāt, ko var darīt mūsu valsts labā. Un ikkatrs no mums spēj darīt ko labu Latvijai!

Ko lielu vai mazu vari izdarīt Tu?

* Rīgas pilsētas lekšļietu pārvaldes speciālo uzdevumu milicijas vienība jeb tā sauktās „melnās beretes", kur abreviatūra OMON cēlusies no krievu val.: *Отряд Милиции Особого Назначения, OMOH*

1991. GADA BARIKĀŽU MUZEJS

WWW.BARIKADES.LV / BARIKADES1991

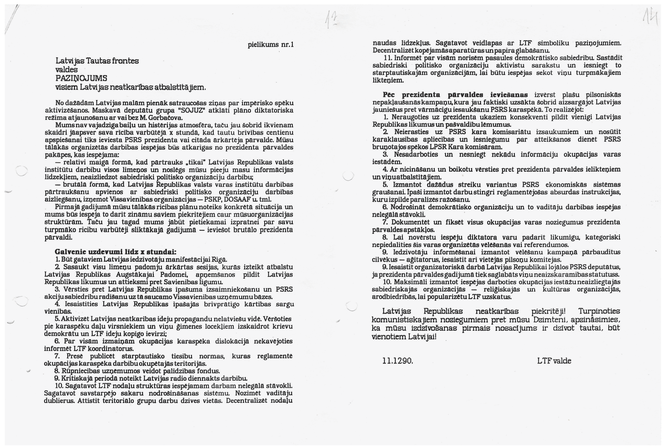

pielikums nr.1

Latvijas Tautas frontes
valdes
PAZIŅOJUMS
visiem Latvijas neatkarības atbalstītājiem.

No dažādām Latvijas malām pienāk satraucošas ziņas par impērisko spēku aktivizēšanos. Maskavā deputāta grupa "SOJUZ" atklāti plāno diktatoriska režīma atjaunošanu vai bet M.Gorbačova.

Mums nav vajadzīga baiļu un histerijas atmosfēra, taču jau sobrīd ikvienam skaidri jāapzver sava rīcība varbūtējā x stundā, kad tautu brīvības centieni apspiešanai tiks ievesta PSRS prezidenta vai citāda ārkārtēja pārvalde. Mūsu tālākās organizētas darbības iespējas bīs atkarīgas no prezidenta pārvaldes pakāpes, kas iespējama:

— relatīvi maigā forma, kad pārtrauks „tīkai" Latvijas Republikas valsts institūtu darbību visse līmenpe un noslēgs mūsu pieeju masu informacijas līdekļiem, neaizliedzot sabiedriski politisko organizēju darbību;

— brutalā forma, kad Latvijas Republikas valsts varas institūtu darbības pārtraukšanu aprēnos ar sabiedriski politisko organizēju darbības aizliegšanu, izņemot Visavienības organizacijas — PSKP, DOSAAF u. tml.

Pirmajā gadījumā mūsu tālākās rīcības plānu noteiks konkrētā situācija un mums būs iespēja to darīt zināmu saviem piekritējiem caur mūsuorganizācijas struktūrām. Taču jau tagad mums jābūt pietiekamai izpratnei par savu turpmāko rīcību varbūtējā ārkārtējā gadījumā — ieviešot brutālo prezidenta pārvaldi.

Galvenie uzdevumi līdz x stundai:
1. Būt gataviem Latvijas iedzīvotāju manifestacijai Rīgā.
2. Sasaukt viņu līmeņu padomju ārkārtas sesijas, kurās izteikt atbalstu Latvijas Republikas Augstākajai Padomei, apņemšanos pildīt Latvijas Republikas likumus un atšķiksmi pret Savienības ļigumu.
3. Vērsties pret Latvijas Republikas īpašuma izsaimniekošanu un PSRS akciju sabiedrību radīšanu uz tā seucemo Vissavienības uzņēmumu bāzes.
4. Iesaistīties Latvijas Republikas īpašajās brīvprātīgo kārtības sargu vienībās.
5. Aktivizēt Latvijas neatkarības ideju propagandu nelatviešu vidē. Vērstīties pie karaspēku daļu virsniekiem un viņu ģimenes locekļiem izskaidrot krievu demokrātu un LTF ideju kopīgo ieviri;
6. Par visām izmaiņām okupācijas karaspēka dislokacija nekavējoties informēt LTF koordinatorus.
7. Preses publicēt starptautisko tīsibu normas, kuras reglamente okupācijas karaspēka darbību okupētajās teritorijās.
8. Rūpniecības uzņemumos veidot palīdzības fondus.
9. Krītiskajā periodā noteikt Latvijas radio diennakts darbību.
10. Sagatavot LTF nodaļu struktūras iespējamam darbam neiegāla stāvekli. Sagatavot savstarpēju sakaru nodrošināšanas sistēmu. Nozīmet vadītāju dublierus. Attīstīt teritoriālo grupu darbu dzīves vietās. Decentralizēt nodaļu naudas līdzekļus. Sagatavot veidlapas ar LTF simboliku paziņojumiem. Decentralizēt kopējamaspaparātūras un papīra glabāšanu.
11. Informēt par visām notiekām pasaules demokrātisko sabiedrību. Sastādīt sabiedriski politisko organizēju aktīvistu sarakstu un iesniegt to starptautiskajām organizācijām, lai būtu iespējas sekot viņu turpmākajiem likteņiem.

Pēc prezidenta pārvaldes ieviešanas izvest plašu pilsonisku nepaklausības kampaņu, kura jau faktiski uzsākta sobrīd uzsargājot Latvijas jūrniešus pret vāmnīcīgu iesaukšanu PSRS karaspēkā. Ta realizējot:
1. Nesaugoties uz prezidenta ukaziem konsekventi pildīt vienīgi Latvijas Republikas likumus un pašvalšību lēmumus.
2. Neiesaistīties un PSRS kara komisariātu izsaukumiem un nosūtīt karaklausības aplēcēbas un iesniegumu par atteikšanos dienet PSRS bruņotajos spēkos LPSR Kara komisāriem.
3. Nesadarboties un nesniegt nekādu informēju okupācijas varas iestādēm.
4. Ar nicināšanu un boikotu vērsties pret prezidenta pārvaldes leļiktejiem un vipuatbalstītājiem.
5. Izmantot dažādus streiku variantus PSRS ekonomiskās sistēmas graukšanai. Īpaši izmantot darba stingrī reglamentējošas absurdas instrukcijas, kuru izpilde paralizēs ražošanu.
6. Nedrošināt demokrātisko organizēju un to vadītāju darbības iespējas neiegālā stāvekli.
7. Dokumentēt un fiksēt visus okupācijas varas nozieguma prezidenta pārvaldes apstākļos.
8. Lai novērstu iespēju diktatora varu padarīt likumīgu, kategoriski nepieļaušies šis varas organizētas vēlēšanās vai referendumos.
9. Ieslēvietāju informēšanai izmantot vēlēšanu kampaņā pārbaudītus cilvēkus — aģitatorus, iesniešti ari vietējās pilsoņu komisijas.
9. Ieslaistīt organizatorisko darba Latvijas Republikai lojālos PSRS deputātus, ja prezidenta pārvaldes gadījumā tiek saglabāts viņu nesinoša karamības statūtsus.
10. Maksimāli izmantot iespējas darboties okupācijas iestāžu neaizliegtajās sabiedriskajās organizācijās — reliģiskajās un kulturas organizācijās, arodbiedrībās, lai popularizētu LTF uzskatus.

Latvijas Republikas neatkarības piekritēji! Turpinoties komunistiskās jēmi nozīgumiem pret mūsu Dzimteni, apsārkšanām, ka mūsu iedzīvošanas pirmais nosacījums ir dzīvot tautai, būt vienotiem Latvijai!

11.1290. LTF valde

DOUBLE PHOTO EXHIBITION

REMEMBERING PARTICIPANTS OF THE 1991 BARRICADES AND THE 14 DAYS OF CULMINATION

FOURTEEN DAYS AND NIGHTS OF THE BARRICADES

About the barricades of 1991

The story of Romualds Ražuks, Chairman of the Popular Front of Latvia (1990–1992)

My barricades started already in sunny May of 1990 when immediately after the 4 May Declaration, foes of independence tried to occupy the Supreme Council of the Republic of Latvia. Already on 15 May, the Board of the Popular Front of Latvia (hereinafter – LTF) warned that if attacks on the parliament and attempts to undermine order in the republic were repeated, the LTF would keep the right to ask hundreds of thousands of its supporters in Riga to protect the legally elected Supreme Council. It was the first harbinger of barricades. It was clear to us that we needed to prepare for the next attacks by opponents of independence. A peak of the Awakening – the barricades of January 1991, were not sudden. They gradually matured and were planned as early as in the summer and autumn of 1990, along with provocative explosions and increasing Soviet efforts to impede Latvia, Lithuania, and Estonia from achieving full independence after 50 years of occupation.

Feeling the growing tension, on 11 December 1990, the LTF Board unveiled its plan and the main weapon – the "Statement to All Supporters of Independence" on how to act in a probable "X hour", listing specific steps of non-violent resistance to prevent a coup in Latvia, as well as tactics if the Communist Party manages to return to power. Turbulent waiting time began, as it was clear to the LTF Board that the plan could be implemented only once – at the right time.

In neighbouring Lithuania, on 11 January 1991, the Soviet Army units occupied strategically important objects in Vilnius. During the same night, armoured combat vehicles appeared also in the streets of Riga. It was clear to us that the crucial hour had come, and our plan should be implemented. A day later, on January 12, meeting of the LTF Council in the Great Hall of the University of Latvia was held, where a decision to organize the All-Latvia rally in Riga, on January 13, at 14:00, was made. In the break a quiet "meeting at the black piano" on the left side of the Hall took place where strategically important state objects to be protected were divided among the departments of the LTF in both the City of Riga and rural districts of Latvia.

Tragic news from Lithuania about the Soviet army attack on defenders of the Television Tower in Vilnius in the night of 13 January, where 14 people were killed and more than 700 – injured, did not intimidate the Latvian people. People from all over the country gathered on the Embankment of the Daugava river, expressing loyalty to independent Latvia and support to Lithuania.

Addressing half a million participants of the rally, I had a feeling that I saw not people, but billowing sea with enormous power and determination that would destroy any efforts of opponents of independence. Immediately after the rally, according to the plan, part of people stayed at "their" strategically important objects, heavy agricultural and construction machinery for blocking streets and bridges started driving to Riga, and the construction of barricades began.

The LTF Coordination centre ensured the flow of people to Riga, companies and local municipalities that supported the Popular Front movement took care of their supply with food and firewood. Deputies of the Supreme Council and representatives of the Association of Latvian Riflemen supervised construction of the barricades' system consisting of several circles in Old Riga with an aim to protect the Supreme Council and the Radio House. The barricades were intended to protect the Council of Ministers, the communication centre on Dzirnavu Street. Fortifications to protect the Latvian Television building and its tower were built also in Zaķusala.

The barricades were constructed not only in Riga. They were built also around the Radio Tower in Ulbroka, Liepāja, Kuldīga and in other places in Latvia. Heavy machinery blocked the bridges over the Daugava and was located on duty in the outposts near Vecmīlgrāvis and Brasa bridges. In unprecedented unity and elation, people from all over Latvia guarded Riga selflessly, understanding the looming danger very well. Bright thoughts, patriotism, and a sense of community were in the air, songs were sung, Rigans brought food and invited participants of the barricades to warm up at their homes.

Latvia paid a high price for its freedom. In the night of 20 January, the Ministry of Interior was attacked and during that attack militia officers Sergejs Konoņenko and Vladimirs Gomonovičs, cameraman Andris Slapiņš and student Edijs Riekstiņš were killed. Cameraman Gvido Zvaigzne was seriously injured and died in the hospital. Well-planned provocation, aimed at widespread bloodshed, failed because the disciplined defenders of the barricades did not get involved in the clash, but thanks to several hundred foreign journalists accredited to the Supreme Council, news of the tragic events of 20 January in Riga immediately spread abroad. The pressure of international public opinion and consequent pressure of the Western leaders on the leadership of the Soviet Union did its part. The situation in Riga and Latvia gradually quieted down and on 26 January the Council of Ministers decided to end protection of the barricades, and on 28 January the last heavy machinery units that had arrived from rural areas, left Riga. Latvia's independence was defended.

Why had we succeeded? First and foremost, and it was the most important, – we had a clear and intelligible plan at our disposal, people knew what to do. Secondly, we had chosen the only right strategy – non-violent resistance. Only that way we could defeat the huge Soviet army and the reactionary Moscow forces and stood for Latvia's independence. In addition, it was a time of the Awakening when we were convinced that nothing could stop us.

Romualds Ražuks
Member of the Board, Society of participants of barricades of 1991
Chairman of the Popular Front of Latvia from 1990 till 1992

From the barricades of 1991 to the Museum today

Story of Renārs Zaļais

My name is Renārs Zaļais and I am the Director of the Museum of the barricades of 1991, as well as a participant of the barricades. I joined the barricades of 1991 as a part of the Bauska militia unit which fought for independence of the Latvian state and defended the Ministry of Interior of the Republic of Latvia. During the only real barricade fight, four of us including myself, were injured and almost said good-bye to life. Since then, we consider 20 January as our second birthday.

On Sunday, 20 January 1991, eight employees of the Bauska militia — Gundars Bergs (30 y. o.), Jānis Jasevičs (41 y. o.), Māris Kļaviņš (21 y. o.), Agris Kociņš (21 y. o.), Valerijs Markuns (33 y. o.), Algis Simanavičus (29 y. o.), Didzis Traumanis (22 y. o.) and me — Renārs Zaļais (35 y. o.), defended Latvia's independence on barricades in Riga and fought with real weapons in the only battle in the history of the restored Republic of Latvia.

Upon the Government's invitation to guard objects of a special significance, we, eight Bauska militiamen, came to Riga as volunteers. At that time, the only armed body in Latvia was militia, and especial trust was shown in militiamen from rural areas of Latvia.

We were assigned to guard the building of the Ministry of Interior on 6 Raina Bld. When we were attacked by much larger, well-trained, and well-armed OMON — a special militia task force unit subordinated to Moscow, long-lasting resistance was not possible due to lack of ammunition.*

More than 30 years have passed since those events, but memories and feelings are indelible. I was already about to say good-bye to my life in the night of the attack. During the shooting, I was in the premises of the Ministry of Interior. Shooting and screaming kept on. Water gushed from the shot through radiators, a room was full of steam and puddles of water had formed on the floor. I slipped and while falling, I heard bullets whining over my head. One of the bullets fired by OMON, probably in a ricochet from the floor, hit my stomach. It was a minor injury, but 4 cm towards heart would be decisive. I was lucky as usual — at that moment I even did not feel that the bullet had hit me. I felt the pain later.

Surviving this fight, we, the eight militiamen from Bauska, managed to make the whole world learn about the events in Latvia through the foreign press. Possibly, by our actions on the barricades, we had disrupted further plans of the assaulters.

Every year on 20 January — our second birthday, we meet in Riga to commemorate our deceased colleagues — policemen or as we were called at that time — militiamen — Vladimirs Gomanovičs and Sergejs Konoņenko. We lay flowers at the former building of the Ministry of Interior on 6 Raina Bld. and in the Bastejkalns park, as well as at their last resting place in the Meža (Forest) Cemetery.

During those regular meetings, an idea of establishing a public organization to support members and commemorate victims of the barricades arose. the idea was implemented in 1995, when the Society of participants of barricades of 1991 was founded. Upon initiative of the Association, the Saeima passed a law declaring 20 January as the Commemoration Day of Defenders of the Barricades in 1991. We invite to celebrate it every year throughout the country by lighting live fire at your homes and paying homage to strong will of our people.

In 2001, the Museum of the barricades of 1991was founded. It is in the very centre of Old Riga, on 3 Krāmu Str. You are welcome to visit the Museum where one can learn about the events of the barricades, as well as see evidence and get introduced to stories of that time walking through six exhibition rooms. Currently the Museum can be attended also remotely — www.barikades.lv.

Latvia is exactly the way we create it. Everyone should think over what can be done for our country. Each and all of us can do something good for Latvia!

What can be done by you — either big or small?

Renārs Zaļais
President, Society of participants of barricades of 1991
Director, Museum of the barricades of 1991

* *OMON — a special militia task force unit or so called "black berets" under the Riga City Interior Administration. Abbreviation OMON — from the Russian language: Отряд Милиции Особого Назначения.*

Apskati otru izstādi
Doma laukumā
Barikādes un to dalībnieki
1991. gada barikāžu fotostāsti

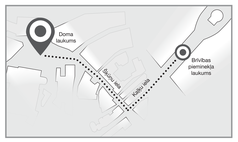

Visit the second exhibition at the Dome Square ***Barricades and its participants*** *Photo stories on the Barricades of 1991*

Apskati 1991. gada barikāžu muzeju virtuāli
www.barikades.lv

Visit the Museum of the Barricades of 1991 virtually www.barikades.lv

Atpazīsti sevi un savus tuviniekus un ziņo muzejam, tālr. 67213525, e-pasts info@barikades.lv!

Recognise yourself and your relatives in photos and report to the museum by phone +371 67213525 or e-mail info@barikades.lv!

Izstādē ir izmantoti dokumenti un materiāli no 1991. gada barikāžu muzeja, Latvijas Kara muzeja, Kuldīgas novada muzeja un Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājumiem.

The exhibition includes documents and materials from collections of Museum of the Barricades of 1991, the Latvian War Museum, the Kuldīga District Museum and the National History Museum of Latvia.

Organizētājs – **1991. gada barikāžu dalībnieku biedrība**
Biedrības prezidents – **Renārs Zaļais**
Kurators – **Ilmārs Znotiņš**
Producents – **Jeremejs Reinis Druvietis, MakeArt.lv**

*Organizer – **Society of participants of barricades of 1991***
*President of the society – **Renārs Zaļais***
*Curator – **Ilmārs Znotins***
*Producer – **Jeremejs Reinis Druvietis, MakeArt.lv***